

Beleidsplan Stichting Joods Monument Zandvoort.

Vastgesteld in de bestuursvergadering d.d. 10-01-2019.,

Contact

Stichting Joods Monument Zandvoort
p/a W.Schrama (secretaris)
Prof.Zeemanstraat 1
2041 CN ZANDVOORT
Email: wilmaschrama@casema.nl

Kamer van Koophandel:	72854952
RSIN/Fiscaal nummer :	8592.61.761
Bank :	NL73RABO0334861365
Website :	https://joodsmonumentzandvoort
Facebook :	www.facebook.com.stichtingjoodsmonument

Inleiding.

Na een aarzelend begin, toen er een spoorwegverbinding kwam tussen Zandvoort met het achterland in 1881, ontstond er vanaf 1900 een permanente Joodse gemeenschap in de gemeente Zandvoort. In de Volkstellingen, die om de 10-jaar plaats vonden, werd tot 1909 geen melding gemaakt van in Zandvoort woonachtige Joodse inwoners. De in 1909 gehouden telling maakt melding van 3 vrouwen en 8 mannen en 10 jaar later was dat aantal gegroeid tot 290. In 1922 werd de nieuwe synagoge in gebruik genomen en twee maanden later ging de godsdienstschool van start in school D. Na diverse eerdere pogingen werd de joodse gemeente in Zandvoort in 1923 zelfstandig.

De joodse gemeenschap in Zandvoort bleef groeien tot bijna 600 leden rond 1940. Het aantal joodse hotels, pensions, kinderpensions, winkels, handelsfirma's, ondernemingen, verkooplokalen en straatventers in Zandvoort bedroeg in de jaren dertig meer dan honderd.

Op donderdag 12 en vrijdag 13 maart 1942 werd de joodse gemeenschap verplicht om naar Amsterdam te verhuizen, een kleine 600 personen waaronder 153 gezinnen en meer dan 200 kinderen.

Ruim 300 personen zijn in de Tweede Wereldoorlog vermoord in concentratiekampen, anderen zijn om het leven gekomen op de vlucht voor de nazi's of pleegden zelfmoord.

Belangstelling.

Aan het onderwerp 'de Joodse gemeenschap in Zandvoort' is in Zandvoort de laatste jaren veel aandacht besteed.

In 2014 verscheen het boek 'Joods Zandvoort', waarin de geschiedenis van de Joodse gemeenschap in Zandvoort is weergegeven. Een jaar later verscheen het boek 'Ondernemers met lef', waarin het wel en wee van de Joodse onderneming, verantwoordelijk voor de aanleg van de treinverbinding, het station en de ontwikkeling van Bad-Zandvoort, in de periode 1881-1951, is verwoord.

Door deze publicaties en de groeiende belangstelling voor dit onderwerp ontstond het idee om een tentoonstelling hierover te organiseren. Deze tentoonstelling vond plaats in de Hervormde Kerk tijdens de zomer van 2016 en werd door meer dan 5.000 mensen bezocht.

De belangstelling was zo groot dat de organisatie besloot om de tentoonstelling met een aantal weken te verlengen. Initiator hiervan was dominee van der Linden, die werd bijgestaan door veel vrijwilligers en verschillende Zandvoortse organisaties. Speciaal voor deze tentoonstelling werd de catalogus 'Joods Zandvoort in beeld' gemaakt.

Een jaar later werd er in Zandvoort een actie gehouden om een financiële bijdrage te leveren aan de realisatie van het Nationaal Holocaust Namen Monument te Amsterdam. Een bezoek aan een aantal Zandvoortse basisscholen, waar verteld is over het oorlogsleed, maakte onderdeel uit van deze actie, net als het opzetten van een website hierover.

Al deze activiteiten hebben ertoe geleid dat er in Zandvoort vanuit diverse organisaties en door diverse personen de wens is geuit om in Zandvoort 'permanent' aandacht te besteden aan de in de Tweede Wereldoorlog vermoorde dorpsgenoten en hun vervolging in de gemeente Zandvoort.

Organisatie.

Een aantal mensen betrokken bij de organisatie van de tentoonstelling 'Joods Zandvoort' en de actie voor de realisatie van het Nationaal Holocaust Namen Monument besloot daarop om invulling te geven aan de geuite wens om permanent aandacht aan dit onderwerp te besteden.

Om dit doel te kunnen bereiken is de 'Stichting Joods Monument Zandvoort' opgericht. De doelstelling van de stichting is om de tijdens de Tweede Wereldoorlog omgekomen joodse inwoners uit de gemeente Zandvoort (Zandvoort en Bentveld) te herdenken en de kennis omtrent de vervolging van joden in de gemeente Zandvoort en daarbuiten te verspreiden.

De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:

- het oprichten van een monument in de gemeente Zandvoort voor de omgekomen Joden uit Bentveld en Zandvoort;
- het stimuleren van de organisatie van projecten door scholen in de gemeente Zandvoort;
- het maken en instant houden van een (educatieve) website, die gericht is op het vergroten van de kennis van de Jodenvervolging in de gemeente Zandvoort en daarbuiten.

1. Joods monument.

In de gemeente Zandvoort is op de hoek van de Dr. J. G. Mezgerstraat/J van Heemskerckstraat is op 04-08-1991 het joods monument onthuld met de tekst 'Hier stond tot 4 augustus 1940 de synagoge'.

In 1985 ontstond het idee bij het toenmalige gemeentebestuur om een monument op te richten ter nagedachtenis van de Joodse inwoners die waren omgekomen in de tweede wereldoorlog. Dit plan werd nooit gerealiseerd omdat het maatschappelijk draagvlak hiervoor onvoldoende was. Eind jaren '80 van de vorige eeuw ontstond het idee om een plaquette te maken. Na discussie over het ontwerp en de exacte locatie werd er met instemming van de Joodse gemeente Haarlem ingestemd met een ontwerp hiervoor en de locatie. De uitgewerkte plaquette bestaat uit een enkelvoudige kolom van 45x45x100 cm. De kolom is bekleed met hardsteen.

Tijdens de genoemde activiteiten welke betrekking hadden op 'Joods Zandvoort' is door veel personen aangegeven dat het huidige monument in de gemeente Zandvoort in onvoldoende mate recht doet aan wat er in de Tweede Wereldoorlog is gebeurd met betrekking tot de Joodse gemeenschap in de gemeente Zandvoort.

Vanuit dit perspectief heeft de initiatiefgroep contact gezocht met het architectenbureau A.G. architecten. Dit bureau is benaderd vanwege de relatie die is ontstaan naar aanleiding van de georganiseerde activiteiten. Ook is contact gezocht met het bestuur van de gemeente Zandvoort om te polsen of en welke voorkeur er bestond voor een specifieke locatie voor een nieuw op te richten monument.

Vanuit dit perspectief is er door het architectenbureau een analyse en studie uitgevoerd van de locatie en de mogelijkheden aldaar. Deze studie heeft geresulteerd in 5 ontwerp varianten. De voorkeur is uitgegaan naar die ontwerp variant met een referentie naar de heilige ark van de oude synagoge in vormgeving en materialisatie. Het voorkeursontwerp is verder uitgewerkt en voorzien van globale maatvoering o.a. t.b.v. de prijsvorming.

Door drie partijen is op basis van de verdere uitwerking van het ontwerp, de globale maatvoering, specifieke materiaaleisen en nadere voorwaarden een begroting opgesteld. Op basis van het prijspeil mei 2018 zijn de totale kosten begroot op € 55.000,-.

Realisatietraject monument.

Het traject zou gerealiseerd moeten worden op de locatie van het huidige monument, de hoek van de Dr. J.G. Mezgerstraat/J. van Heemskerckstraat in Zandvoort. Om het beoogde monument op die plek te kunnen realiseren is overeenstemming noodzakelijk met verschillende partijen.

In de eerste plaats dient overeenstemming te worden bereikt met de gemeente Zandvoort. Het betreft overeenstemming over de locatie, de vormgeving en het materiaalgebruik.

In de directe omgeving wordt gewoond. Het is van groot belang om de omwonenden te informeren over het voornemen van de stichting en hun instemming te krijgen.

Kosten en financiering monument.

De totale kosten zijn begroot op basis van 3 offertes.

▪ Bouwkosten ex btw	€ 33.896,28
▪ Ontwikkelkosten ex btw	€ 6.779,26
▪ BTW 21%	€ 8.541,86
Totaal	€ 49.217,40

Verder dient rekening te worden gehouden met de mogelijke plaatsing van kindertekeningen. Hiervoor is een bedrag begroot van € 5.000,-.

Hierdoor worden de totale kosten begroot op circa € 54.000,-, prijspeil mei 2018.

Financiering.

Het bestuur heeft zich beraden op welke wijze deze investering gefinancierd zou kunnen worden.

- Fondsen, regionaal en landelijk.

Na een eerste analyse zal een aanvraag worden ingediend bij kome zoals de J.S. Ruigrok Stichting, het VSB-fonds, het Prins Bernardfonds, het RABO-bank fonds, overig.

- Lokale financiers .

In de gemeente zal een beroep worden gedaan op Onderling Hulpbetoon, Stichting Strandkorrels, het Innovatiefonds, het Genootschap Oud Zandvoort, de Rotary, de Lions, overig.

- Het Zandvoortse bedrijfsleven.

De grote organisaties zoals het Casino, Circuitpark Zandvoort, Centerparcs, de strandpachters vereniging, de visvrenters, hotel en horeca en overige middenstand.

- De lokale overheid.
- Particulieren.

Om de diverse van de hier genoemde mogelijke financiers te informeren en enthousiast te maken wordt door de stichting van het monument is een investering brochure opgesteld.

2. Het stimuleren van de organisatie van projecten door scholen in de gemeente Zandvoort;

De stichting stelt zich onder andere ten doel leerlingen van het basis onderwijs in Zandvoort uit de groepen 7 en 8 kennis te laten nemen van wat er in 1942 met de Joodse inwoners van Nederland en die in Zandvoort in het bijzonder is gebeurd. Vaak wordt door de scholen dit bezoek al voorbereid in de klassen.

Twee bestuursleden van de stichting bezoeken eind april begin mei de basisscholen in Zandvoort. Daar vertellen zij in een gastles het verhaal van de Holocaust. Er wordt ook dieper ingegaan wat er met Joodse kinderen van hun leeftijd is gebeurd en welke impact dat heeft gehad op hun leeftijdgenootjes van die tijd.

Ze bestuursleden van de stichting stellen vragen aan de leerlingen en gaan met ze in gesprek.

Dit leidt niet zelden tot verrassende en ook emotionele verhalen.

De stichting blijft deze gastlessen verzorgen zolang scholen er behoefte aan hebben.

3. Het maken en instant houden van een (educatieve) website, die gericht is op het vergroten van de kennis van de Jodenvervolging in de gemeente Zandvoort en daarbuiten.

Onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Stichting Joods Monument Zandvoort is een website gemaakt: www.joodsmonumentzandvoort.com

De website verstrekt informatie over de geschiedenis van Joods Zandvoort en gaat in op diverse specifieke zaken. Vooral aan het onderwerp Jodenvervolging in Zandvoort wordt specifiek aandacht besteed.

Daarnaast is op de website informatie te vinden over Joodse inwoners in de Zandvoortse gemeenschap en wordt er verwezen naar andere relevant websites over dit onderwerp.

Bestuursleden van Stichting Joods Monument Zandvoort

Paul Olieslagers	voorzitter
Linda Clewits	penningmeester
Wilma Schrama	secretaris
Folkert Bloeme	lid

Deze bestuursleden hebben zich ook in 2017 ingezet om voor het Nationaal Monument in Amsterdam namen te laten adopteren door ingezetenen van Zandvoort.

Deze actie is een succes geweest en heeft ertoe geleid dat 306 namen zijn geadopteerd.

Het beloningsbeleid :

De bestuursleden van Stichting Joods Monument Zandvoort ontvangen geen vergoeding of salaris voor hun werkzaamheden.

Alle werkzaamheden worden uitgevoerd op vrijwillige basis.